

2024Z13084

Vragen van de leden **Van der Burg** en **Kamminga** (beiden VVD) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp over *het bericht «Russen maken microchips met oude ASML-machines voor wapens»* (ingezonden 6 september 2024).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Russen maken microchips met oude ASML-machines voor wapens»?¹

Vraag 2

Herkent u het geschetste beeld dat sinds het begin van de oorlog in Oekraïne minstens 170 reserveonderdelen voor ASML-machines Rusland zijn binnengekomen?

Vraag 3

Kunt u toelichten hoeveel ASML-machines Rusland op dit moment operationeel zijn? Hoeveel chips kunnen er potentieel met deze machines geproduceerd worden?

Vraag 4

Heeft de Russische overheid naast de in het door Trouw gepubliceerde artikel beschreven ASML PAS 5500-machine nog meer (nieuwere) machines die door ASML zijn geproduceerd? Zo ja, hoe hoog acht u de kans dat met deze machines ook chips worden geproduceerd die in de oorlogsindustrie worden gebruikt?²

Vraag 5

Kunt u aangeven welke en hoeveel wapensystemen van Rusland gebruik kunnen maken van de microchips die met ASML-machines geproduceerd kunnen worden?

¹ NOS, 5 september 2024, «Russen maken microchips met oude ASML-machines voor wapens» (<https://nos.nl/artikel/2535891-russen-maken-microchips-met-oude-asml-machines-voor-wapens>)

² Trouw, 4 september 2024, «Russische wapens zijn akelig effectief, met dank aan Nederlandse ASML-machines» (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/russische-wapens-zijn-akelig-effectief-met-dank-aan-nederlandse-asml-machines~b2a9aff4/>)

Vraag 6

Kunt u aangeven of er duidelijkheid bestaat over hoeveel reserveonderdelen voor ASML-machines er sinds het begin van de oorlog in Oekraïne zijn geïmporteerd in Rusland? Zo ja, hoeveel zijn dit er?

Vraag 7

Kunt u een inschatting maken van het type chips dat door Rusland geproduceerd kan worden met de ASML-machines waar zij over beschikken? Zo ja, om welke typen gaat het?

Vraag 8

Reserve-onderdelen worden zeer waarschijnlijk via buitenlandse tussenhandelaren geleverd, hoe zet u zich ervoor in om deze handel tegen te gaan? Bent u het ermee eens dat elke vorm van tussenhandel in chip-onderdelen onwenselijk is?

Vraag 9

Zijn er tussenhandelaren waarvan bekend is dat ze ASML-reserveonderdelen of andere Nederlandse chip-onderdelen aan Rusland leveren maar die nog niet gesanctioneerd zijn? Zo ja, waardoor komt dit en hoe kunnen zij alsnog gesanctioneerd worden? Zo nee, hoe blijft u dit principe waarborgen?

Vraag 10

Hoe zetten het Nederlandse kabinet en ASML zich op dit moment in om handel van Nederlandse onderdelen via tussenhandelaren tegen te gaan? Hoe kan dit beter?

Vraag 11

Wat zijn de criteria om bedrijven op de sanctielijst te kunnen plaatsen? En geven deze voldoende handvaten om ook tussenhandelaars op de lijst te plaatsen? Zo nee, deelt u de mening dat er dan opnieuw naar de criteria moet worden gekeken zodat ook bedrijven die als tussenhandelaar fungeren en nog niet op deze lijst staan kunnen worden toegevoegd?

Vraag 12

Zullen nieuwe maatregelen tegen sanctie-omzeiling opgenomen worden in een mogelijk 15e Europese Unie (EU)-sanctiepakket?

Vraag 13

Heeft u contact gehad met bondgenoten die grote chipfabrikanten hebben, zoals de Verenigde Staten (VS), over dit probleem? Lopen zij tegen dezelfde problemen aan?

Vraag 14

Hoe verloopt het contact tussen de Europese Unie en de VS over het uitwisselen van bedrijven op sanctielijsten? Wordt er actief informatie uitgewisseld over bedrijven die wel op de ene sanctielijst staan, maar niet op de andere?

Vraag 15

Bent u bereid om meer in te zetten op harmonisering tussen de sanctielijst van de EU en die van de VS en andere bondgenoten? Zo nee, waarom niet?